

نقش خود متمایز یافتگی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی

یوسف قاسمی^۱، الهام فتحی^۲

۱- نویسنده مسئول: کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی، گروه روان‌شناسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

yousefghasemi1365@gmail.com

۲- استادیار گروه مشاوره، دانشگاه حضرت معصومه (س)، قم، ایران.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش تمایز یافتگی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی زوجها متأهل شهر زنجان انجام شد. روش پژوهش همبستگی بود. تمامی زوجها متأهل ساکن شهر زنجان در سال ۱۳۹۷ جامعه آماری پژوهش حاضر را تشکیل دادند. نمونه نهایی شامل ۲۷۸ نفر بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش مقیاس صمیمیت زناشویی باگاروزی (۲۰۰۱)، پرسشنامه تمایز یافتگی اسکورون (۲۰۰۰) و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی دلبستگی هازن و شیور (۱۹۹۵) بودند. تجزیه و تحلیل با استفاده از رگرسیون چند متغیره به روش گام به گام انجام شد. نتایج نشان داد که که یافتگی و ابعاد آن توان پیش‌بینی صمیمیت زناشویی را ندارند. از بین سبک‌های دلبستگی، فقط سبک دلبستگی اجتنابی توانست صمیمیت زناشویی را پیش‌بینی کند ($R^2=0/02$). از یافته‌های پژوهش حاضر می‌توان در راستای تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و درمانی به منظور افزایش صمیمیت زناشویی زوجها استفاده کرد.

واژگان کلیدی: خود متمایز یافتگی، سبک‌های دلبستگی، صمیمیت زناشویی، زوجها متأهل

مقدمه

خانواده، یکی از نهادهای مهم اجتماعی است. هرچه از عمر خانواده‌های گسترده می‌گذرد و تبلور خانواده‌ی هسته‌ای در جامعه بیشتر می‌شود، اهمیت روابط بین اعضای خانواده به خصوص زن و شوهر به عنوان ارکان اصلی خانواده واضح تر می‌شود. در این میان، صمیمیت زناشویی^۱ یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر عملکرد خانواده است. صمیمیت زناشویی عبارت است از احساسات عینی از خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن یا شوهر [۱].

صمیمیت به عنوان توانایی ارتباط با دیگران با حفظ فردیت تعریف می‌شود. اینگونه تعاریف مبتنی بر خویش شدن حاکی از آن است که فرد به درجه‌ای از رشد فردی دست یابد تا بتواند با دیگران رابطه صمیمانه برقرار کند. صمیمیت را می‌توان به عنوان توانایی شناخت خود در حضور دیگران دانست که خودآگاهی و رشد هویت، برای ظرفیت قابلیت شخص در جهت صمیمیت، بسیار ضروری است. مفهوم پردازی رایج از صمیمیت، سطح نزدیکی به همسر، به اشتراک گذاری ارزش‌ها و ایده‌ها، فعالیت‌های مشترک، روابط جنسی، شناخت از یکدیگر و رفتارهای عاطفی نظیر نوازش کردن است. فردی که میزان صمیمیت بالاتری را تجربه می‌کند قادر است خود را به شیوه مطلوب‌تری در روابط عرضه کند و نیازهای خود را به

^۱.marital intimacy